

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Pc/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201217
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8820201217.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci navrhovateľa: Z. H., X.. XX. XX. XXXX, V. L. R. A. XXX/XX, XXX XX Y. X. V., V.. Č.. Z. XXX/X, XXX XX Y. X. V., zastúpený JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné proti odporcovi - osobe, ktorá je povinná platiť výživné: L. H., X.. XX. XX. XXXX, V. L. Y. X. V., XXX XX Y. X. V., V.. Č.. M. O. G. R., X. XB, J. X, J. M., U. XX, XXX XX Z. J. G. D. M., Z. J., Š., o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, t a k t o

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/342/2012-62 zo dňa 16.5.2013 vo výroku o výživnom pre navrhovateľa Z. H., nar. XX.X.XXXX tak, že toto výživné zo strany otca navrhovateľa L. H., nar. XX.X.XXXX zvyšuje zo sumy 100,- eur na sumu 300,- eur mesačne počnúc dňom 26.5.2020, ktoré výživné je odporca - otec navrhovateľa povinný uhrádzať navrhovateľovi vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

Dlžné výživné za obdobie od 26.5.2020 do 28.2.2022 v sume 4238,71 eur je otec navrhovateľa - odporca povinný uhradiť navrhovateľovi v 120,- eurových mesačných splátkach, počnúc prvým mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa, až do úplného zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 26.5.2020 domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal odporcu platiť mu výživné v sume 300,- eur mesačne, a to vždy do každého 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom podania návrhu a zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že odporca je navrhovateľovým otcom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Naposledy bola vyživovacia povinnosť upravená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 16.5.2013 sp.zn. 9P/342/2012. kedy súd zvýšil výživné pre navrhovateľa zo sumy 24,50 eur na sumu 100,- eur mesačne. Navrhovateľ bol rozhodnutím z 24.4.2020 prijatý na Národohospodársku fakultu Ekonomickej univerzity v Bratislave na trojročné bakalárske štúdium. Všetky náklady navrhovateľa na stravu, ubytovanie, školské výdavky, cestovné, lieky, drogistický tovar, oblečenie, stravu, telefón a voľnočasové aktivity hradí matka. Mesačné výdavky navrhovateľa predstavuje strava v škole vo výške 33,- eur, kredit vo výške 10,- eur, cestovné mesačne do školy vo výške 10,- eur, vreckové vo výške 10,- eur, posilňovňa vo výške 20,- eur. Navrhovateľ žije s matkou v prenajatom byte, kde matka uhrádza mesačne nájomné vo výške 335,- eur, mobilné telefóny vo výške 40,- eur, výdavky na stravu približne 300,- eur, hygienické potreby vo výške 50,- eur, náklady na lieky približne 40,- eur. Náklady na oblečenie predstavujú mesačne sumu okolo 100,- eur, náklady na školské pomôcky okolo 50,- eur. Zároveň má matky výdavky na mal. syna R. H. a má tiež vyživovaciu povinnosť

k maloletej dcére Z. H., ktorej odporca nie je otcom. Keďže sa štúdiom navrhovateľ pripravuje na budúce povolanie a nemá žiadne finančné príjmy ani iný majetok, vyživovacia povinnosť odporcu ako jedného z rodičov, trvá až do doby, pokiaľ nebude schopný sám sa živiť.

2. Odporca sa k návrhu navrhovateľa nevyjadril. Návrh bol odporcovi doručený prostredníctvom dožiadaného súdu dňa 11.2.2022, ako vyplýva z osvedčenia dožiadaného súdu o doručení písomností, pričom je zrejmé, že návrh bol osobne odporcovi odovzdaný úradnou osobou, ktorý bol identifikovaný cestovným pasom. Spoločne s návrhom bol odporca vyzvaný na vyjadrenie sa k návrhu a predloženie všetkých listín preukazujúcich jeho majetkové pomery, najmä dokladov o príjmoch, výdavkoch, vyživovacích povinnostiach a nákladoch na bývanie.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením písomných dôkazov predložených účastníkmi konania, výsluchom navrhovateľa a ďalšími dôkazmi, ako je to uvedené nižšie a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Navrhovateľ k návrhu priložil Rozhodnutie o prijatí na vysokoškolské štúdium na Národohospodársku fakultu Ekonomickej univerzity v Bratislave z 24.4.2020, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ je podmienene prijatý na trojročné bakalárske štúdium v dennej forme v akademickom roku 2020/2021.

5. Zároveň predložil zmluvu o podnájme bytu z 18.12.2019, podľa ktorej uhrádza Š. H. ako podnájomník prenajímateľom mesačnú úhradu za užívanie bytu v sume 335,- eur.

6. Podľa navrhovateľom predloženého rodného listu sa navrhovateľka sa narodil dňa 13.09.2000, pričom ako otec navrhovateľa je uvedený L. H., nar. XX.X.XXXX a ako matka navrhovateľa Š.X. H., X..X.X.XXXX.

7. Z lustrácii v REGOB ohľadne navrhovateľa je zrejmé, že ako jeho otec je uvedený odporca. Z lustrácii v REGOB ohľadne odporcu je zrejmé, že ako jedno z jeho detí je uvedený navrhovateľ. Odporca má podľa výpisu aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi R., narodenému v roku XXXX.

8. Z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne zo dňa 20.10.2020 je zrejmé, že odporca nie je vedený ako zamestnanec u žiadneho zamestnávateľa.

9. Sociálna poisťovňa, pobočka Vranov nad Topľou v správe zo dňa 10.9.2020 uviedla, že navrhovateľ nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky. Nie je evidovaný v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedenom v Sociálnej poisťovni. Odporca nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky. Nie je evidovaný v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedenom v Sociálnej poisťovni.

10. Vo vyjadrení z 28.9.2020 navrhovateľ uviedol, že uhrádza mesačne poplatok za mobil vo výške 15,- eur, za vstup do posilňovne v sume 20,- eur, za stravu približne 10,- eur na deň, za lieky na alergiu v sume 10,- eur mesačne, pričom poplatok za vyšetrenie na alergológii je 12 eur za 3 mesiace, drogériu 28,- eur mesačne, ošatenie a obuv podľa potreby, príspevok zo strany matky predstavuje v sume 100,- eur až 150,- eur mesačne. K vyjadreniu predložil výpis pre účely priznania vysokoškolského štipendia z 9.9.2020 ako aj potvrdenie spoločnosti UNINOVA HOSTEL s.r.o. zo dňa 1.9.2020, podľa ktorého za ubytovanie od 1.9.2020 do 2.9.2020 uhradil 1.9.2020 sumu 30,- eur. Podľa Platobného príkazu zo Slovenskej sporiteľne, a.s. z 19.8.2020 uhradil za ubytovanie študentskému domovu sumu 76,- eur. Podľa potvrdenia kilometrických vzdialeností vydaného SAD Humenné, a.s. z 11.9.2020 je vzdialenosť medzi Vranovom nad Topľou a Bratislavou 511 km. Zároveň súdu predložil faktúru z 11.9.2020 o úhrade zariadenia Lenovo Ideapad v sume 680,- eur spoločnosti realshop.sk, s.r.o.

11. Podľa potvrdenia o návšteve školy z 2.9.2020 je navrhovateľ študentom 1. ročníka bakalárskeho štúdia Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave od 1.9.2020 do 31.8.2021, pričom predpokladaný termín ukončenia štúdia je jún 2023.

12. Podľa potvrdenia o návšteve školy z 23.9.2021 je navrhovateľ študentom 2. ročníka bakalárskeho štúdia Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave, pričom predpokladaný termín ukončenia štúdia je jún 2023.

13. Zo správy ORPZ vo Vranove nad Topľou, Okresný dopravný inšpektorát zo dňa 14.9.2020 vyplynulo, že navrhovateľ ako aj odporca nie sú v evidencii motorových vozidiel vedení ako držiteľ ani ako vlastník motorového vozidla.

14. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6P/74/2020 vyplýva, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o zvýšenie výživného k mal. R. H. proti teda odporcovi L. H. na návrh navrhovateľky Š. H.. Z predmetného spisu sa oboznamuje rozsudok tunajšieho súdu č.k. 6P/74/2020-39 zo dňa 2. júla 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.8.2020. Z predmetného rozsudku je zrejmé, že súd zmenil výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/342/2012 zo dňa 16.5.2013 a to tak, že zvýšil výživné na mal. R. H., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 eur mesačne, na sumu 200,- eur mesačne, začínajúc dňom 01.05.2020, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám mal. dieťaťa. Dlžné výživné na mal. dieťa za obdobie od 01.05.2020 do 30.06.2020 v sume 200,- eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Z predmetného rozsudku je zrejmé, že otec sa k návrhu nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil, otcovi bolo doručované predvolanie na pojednávanie prostredníctvom mesta Vranov nad Topľou, tiež bol predvolaný zo zahraničia, z adresy uvedenej v návrhu, doručienka sa však súdu nevrátila

15. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/148/2014, z ktorého je zrejmé, že dňa 25.7.2014 bol podaný návrh na zníženie výživného zo strany odporcu vo vzťahu k vtedy maloletým deťom, a to mal. Z. H. a mal. R. H. s tým, že konanie bolo zastavené uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/148/2014-10 zo dňa 22.1.2015 z dôvodu späťvzatia návrhu. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/195/2014 je zároveň zrejmé, že dňa 14.11.2014 bol doručený súdu návrh na zníženie výživného navrhovateľa L. H. proti mal. Z. H. a mal. R. H. s tým, že predmetná vec bola vybavená inak, kde je zrejmé z úradného záznamu zo dňa 13.11.2014 spísaného sudkyňou, že dňa 13.11.2014 bolo zistené, že podanie označené ako návrh na zníženie výživného na mal. deti H., ktoré podal otec L. H., je doplnenie podania k návrhu vedeného na tunajšom súde sp.zn. 9P/148/2014, vec bola vyznačená ako skončená inak.

16. Podľa pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/342/2012 a rozsudku č.k. 9P/342/2012-92 zo dňa 16.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.7.2013 vyplýva, že súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/26/2008 zo dňa 30.6.2009 a to tak, že zvýšil výživné na mal. Z. H., X.. XX.X.XXXX zo sumy 24,50 eur na sumu 100,- eur mesačne a na mal. R. H., X.. XX.X.XXXX zo sumy 24,50 eur na sumu 100,- eur mesačne, ktoré výživné bol otec povinný platiť vždy do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 1.12.2012. Dlžné výživné na maloletého Z. H. za obdobie od 1.12.2012 do 31.5.2013 v sume 600,- eur a dlžné výživné na maloletého R. H. za obdobie od 1.12.2012 do 31.5.2013 v sume 600,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačný splátkach po 50,- eur na každé maloleté dieťa, ktoré bol otec povinný platiť k rukám matky maloletých detí spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc dňom 1.6.2013. V prevyšujúcej časti súd návrh matky súd zamietol a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na úhradu trov konania.

17. Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že by bol rád, ak by jeho návrh o zvýšenie výživného bol uznaný, pretože tieto peniaze by mu pomohli pri štúdiu a nezaťažoval by svoju mamu, pretože ona má dosť výdavkov aj s ubytovaním aj s ďalšími mojimi súrodencami a suma 100 eur mesačne nepokryje ani ubytovanie pre navrhovateľa v Bratislave, kde žiť, stravovať sa, platiť školu, platiť učebnice a všetky veci s týmto spojené. Popri škole nestíha pracovať na plný úväzok. Študuje na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Neprivyrába si v súčasnosti brigádnicky, cez leto mal bežnú brigádu. Navrhovateľ pracoval v zahraničí v tomto období, pričom jeho príjem, za zhruba 3 týždne bol okolo 2000,- eur. Finančné prostriedky, ktoré teda takto zarobil investoval jednak do učebníc, do nového notebooku a telefónu, a teda aj ďalších vecí, ktoré sú potrebné pri štúdiu. Pravidelné výdavky na bývanie počas školy má vo výške 120,- eur mesačne, nakoľko býva u kamaráta na izbe, ktorému uhrádza uvedenú sumu. Cestovné uhrádza vo výške okolo 30 eur za jednu cestu do Bratislavy a späť, dochádza do školy každý týždeň. Pokiaľ ide o výdavky na stravu, tieto sa pohybujú okolo 250 až 300 eur na mesiac, na ošatenie podľa konkrétnych okolností, podľa toho, čo navrhovateľ práve potrebuje, môže to byť zhruba okolo sumy 40 až 50 eur mesačne. Nevlastní žiadne hnutelné veci väčšej hodnoty ani nehnuteľnosti. Mama mu prispieva minimálne sumou 100 eur mesačne, samozrejme, keď je doma, tak mu uhrádza stravu a tak isto teda aj náklady na bývanie doma. Keď pracoval v Nemecku, zaplatil za ubytovanie mesačne okolo 1300,- eur,

cesta vyšla nejakých 200-300 eur a na stravu minul približne 300 eur, možno 400 eur. Zároveň uviedol, že alergický na roztoče, na prach, na zimu, na peľ, na psy a berie lieky skoro každý deň, mesačne za ne platí približne 20 eur.

18. Na preukázanie svojich výdavkov uvedených vo výpovedi súdu navrhovateľ predložil aj platobné príkazy zo Slovenskej sporiteľne, a.s. z 30.9.2021, 1.8.2020, 22.7.2020, 8.10.2020, 9.9.2020 a 15.6.2020. Predložil tiež doklady preukazujúce výšku cestovného 15,- eur za jednu cestu na trase Bratislava - Prešov.

19. Podľa pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 12T/99/2015 je zrejmé, že trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 12T/99/2015-154 zo dňa 19.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.4.2016, bol odporca ako obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona. Proti trestnému rozkazu podal odporca ako obvinený odpor, ktorý následne vzal späť. V predmetnej trestnej veci boli všetky písomnosti doručované odporcovi na rovnakú adresu, na akú sa aktuálne podarilo doručiť v tejto veci návrh na zvýšenie výživného spolu s ďalšími písomnosťami.

20. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že odporca nijakým spôsobom nereagoval na podaný návrh, z čoho je zrejmé, že nemá námietky voči podanému návrhu. Odporca má finančné prostriedky na to, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi vo výške, akú navrhuje. Od samotného podania návrhu sa inflácia zmenila a to v priemere až vo výške 10%, čím navrhovateľovi opätovne vznikli zvýšené náklady na štúdium v Bratislave. Navrhovateľ mal tiež otvorenú živnosť, pretože bol v tak vážnej finančnej situácii, že si musel začať v nočných hodinách privyrábať, kde jeho výška mzdy bola niekde okolo 300 eur, ale po zistení, že nie je možné zlúčiť uvedené s denným štúdiom, jeho činnosť bola ukončená. Navrhovateľ nemôže sa živiť ani privyrábať si žiadnym iným spôsobom.

21. Z odpovede na lustráciu v bankách súd zistil, že navrhovateľ má vedený účet v Slovenskej sporiteľni, a.s., s účtovným zostatkom 113,84 eur k 4.10.2021 a účet v Tatra banke, a.s. s účtovným záporným zostatkom -984,11 eur k 4.10.2021. Odporca má vedený účet v Tatra banke a.s., s účtovným zostatkom ku 4.10.2021 v sume 2,57 eur.

22. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

25. Ako vyplýva z § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. V zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 37 CMP súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

32. Podľa § 155 CMP konanie sa začína len na návrh.

33. Podľa § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

34. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

35. Výživné možno charakterizovať ako súhrn zákonom upravených práv a povinností oprávnených osôb pri zabezpečovaní úhrady ich odôvodnených osobných materiálnych a nemateriálnych potrieb. Nepôjde iba o peňažné plnenie na rôzne požiadavky a nevyhnutnosti, akými sú strava, bývanie, vzdelanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, kultúrne či športové záujmy. Súdnym rozhodnutím sa v zásade vyživovacia povinnosť vždy vyjadruje v peňažnej podobe, ktorá je vymáhateľná v prípade jej neplnenia.

36. Výživným sú uspokojované pravidelne sa opakujúce potreby oprávneného, a to hmotné, ako bývanie, stravovanie, ošatenie, obuv, ale aj nehmotné, ako je vzdelanie, hobby, zdravotná starostlivosť, kultúrne a športové aktivity.

37. V prípade vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ide o zákonnú povinnosť, ktorá zaťažuje oboch rodičov.

38. Vyživovacia povinnosť je súčasťou rodičovských práv a povinností a vzniká narodením dieťaťa a zaniká jeho schopnosťou sa samostatne živiť, samostatne si uspokojovať svoje životné potreby.

39. Navrhovateľ v prejednávanom prípade je študentom 2. ročníka bakalárskeho štúdia Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave, čo bolo preukázané navrhovateľom predloženými potvrdeniami o štúdiu a ani nebolo v konaní sporným. Návrh podal na súd dňa 26.5.2020, pričom zvýšené výživné žiadal priznať odo dňa podania návrhu.

40. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá v čase sústavnej prípravy na budúce povolanie. Navrhovateľ bol aj v čase rozhodnutia súdu vo veci samej naďalej študentom vysokej školy, dennej formy štúdia, zánik vyživovacej povinnosti nebol súdom zistený. Dôvodom spájaným so zánikom vyživovacej povinnosti je vznik schopnosti samostatne sa živiť, spojený so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 16Co/207/2018 z 22. 11. 2018).

41. Nedôvodné by však boli úvahy naznačujúce čiastočnú schopnosť navrhovateľa sám sa živiť, vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ je schopný si aj sám brigádniccky privyrobit', čo aj uviedol a poukázal na svoju letnú brigádu v zahraničí v lete 2021 a nočné brigády ako samostatne zárobkovo činná osoba, ktoré musel pre štúdiijné povinnosti ukončiť. Tu je potrebné poukázať najmä na to, že navrhovateľ je v rozhodnom období študentom dennej formy štúdia na vysokej škole. Samotná takáto forma štúdia indikuje nie len pravidelný rozvrh navrhovateľa a jeho účasť na vyučovaní, ale je potrebné

zohľadniť aj čas, ktorý musí navrhovateľ venovať príprave na štúdium vo svojom voľnom čase. Je iba pochopiteľné, že navrhovateľ sa nemôže spoliehať iba na podporu zo strany matky, ktorá má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti a za situácie, kedy otec neprispieva navrhovateľovi na výživu žiadnou čiastkou, snaží sa navrhovateľ vyriešiť svoju finančnú situáciu a značné náklady na bývanie a štúdium v Bratislave občasnými brigádami. Navyše ako aj sám preukázal predloženými dokladmi, zarobené finančné prostriedky investuje do samotných nákladov na štúdium (cestovné, ubytovanie, strava, štúdijné materiály) ako aj ďalších k štúdiu nevyhnutných a štúdiu uľahčujúcich pomôcok (notebook), ktorých hodnota je značná.

42. Samotný príjem z brigádnickej činnosti navrhovateľa, ktorý aj sám priznal a skutočnosť, že si navrhovateľ dokáže privyrobiť brigádnicke, čím dokáže pokryť aj časť svojich výdavkov, je možné zohľadniť pri stanovení konkrétnej výšky výživného s poukazom na posúdenie odôvodnených potrieb oprávnenej osoby.

43. Súd sa následne zaoberal adekvátnosťou a primeranosťou požadovanej výšky výživného, prihliadajúc a posudzujúc tak reálne náklady na zabezpečenie potrieb navrhovateľa, ako aj na možnosti a schopnosti otca navrhovateľa (na základe princípu potenciality príjmu). Súd pritom zohľadňoval aj skutočnosť, že povinnou osobou vo vzťahu k nároku navrhovateľa na výživné je aj jeho matka, keďže obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov.

44. Po preskúmaní deklarovaných výdavkov navrhovateľa súd dospel k záveru, že navrhovateľ svoje výdavky nenadhodnocoval za účelom dosiahnutia požadovaného zvýšenia výživného. Uviedol výdavky na stravu a úhradu za internát v sume od 100 eur do 120 eur, pričom tieto výdavky aj zdokladoval predloženými listinnými dôkazmi. Uviedol tiež výdavky na cestovné v sume 30,- eur týždenne (120 až 150 eur mesačne), výdavky na ubytovanie v sume 120,- eur mesačne, výdavky na stravu 250 až 300 eur mesačne, telefón v sume 15,- eur, ošatenie okolo 40-50,- eur mesačne, drogériu v sume 28,- eur mesačne, platby za voľnočasové aktivity (posilňovňa) v sume 20,- eur mesačne. Uviedol tiež výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom, a to výdavky na lieky na alergiu v sume 10,- eur mesačne a poplatok za vyšetrenie na alergológii v sume 12 eur. Tieto výdavky neboli odporcom rozporované. Okrem príjmu z brigád uviedol aj príjem z vreckového v sume 100 až 150 eur mesačne, ktoré mu poskytuje na bežné výdavky podľa svojich možností matka. Tieto výdavky je možné považovať jednoznačne za primerané, zodpovedajúce veku navrhovateľa, jeho aktuálnemu statusu študenta vysokej školy.

45. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil vek navrhovateľa, jej odôvodnené potreby v rozhodnom období, zárobkové možnosti a schopnosti odporcu ako povinného rodiča.

46. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Na zníženie príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018)

47. Z uvedeného princípu potenciality príjmov súd vychádzal preto, že otec navrhovateľa dlhodobo žije v Španielsku, z čoho je zrejmé, že je tam dobre etablovaný a teda môže dosahovať príjem na úrovni priemerného príjmu v danej krajine a sám súdu neuviedol okolnosti, ktoré by mu bránili v jeho dosahovaní.

48. Podľa súdom zaobstaraných podkladov otec navrhovateľa nie je v Slovenskej republike zamestnaný, nepodniká tu, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani nepoberá dávky sociálneho zabezpečenia. Otec navrhovateľa v priebehu konania a po doručení návrhu neuviedol existenciu takých Nečinnosť odporcu počas konania nemôže byť vyhodnotená v neprospech navrhovateľa.

49. Nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že otec navrhovateľa bol tresne stíhaný a uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona. V trestnom konaní pritom aktívne vystupoval, proti

trestnému rozkazu podal odpor, ktorý neskôr vzal späť. Otec navrhovateľa si tak bol vedomý, že má vyživovacie povinnosti k svojim deťom, napriek uvedené si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi ani po právoplatnom odsúdení neplnil, a to v žiadnom rozsahu (!). Zo správania otca, ktorý opustil rodinu a o svojho syna sa nezaujíma, doposiaľ súdom určenú vyživovaciu povinnosť si neplní, je zrejmý jeho ľahkovážny a nezodpovedný postoj, čo však nemôže ísť na úkor navrhovateľa.

50. Priemerná čistá mzda v Španielsku, sa pohybuje na úrovni 1700,- eur mesačne, minimálna mzda sa pohybuje na úrovni 1108,- eur. Nie sú známe žiadne okolnosti, ktoré by otcovi bránili dosahovať tento príjem za predpokladu, že by aj v súčasnosti pracoval v Španielsku, kde sa podľa zistenia súdu prostredníctvom dožiadaného súdu otec navrhovateľa nachádza.

51. Súd získal údaje o priemernej a minimálnej mesačnej mzde v Španielsku, tieto údaje získal z viacerých verejne prístupných internetových stránok, najmä zo stránky www.eures.sk <<http://www.eures.sk>> a údaje o priemernej čistej minimálnej mzde v Španielsku súd získal zo stránky wikipedia.org. Dokazovanie uvedenými údajmi tak súd vykonal v rámci uplatnenia princípu potenciality príjmu povinnej osoby v predmetnej veci, ktorý aplikoval pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa.

52. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20-30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu, samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb (napríklad rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8CoP/47/2017 zo dňa 28. 12. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/523/2016 zo dňa 19. 12. 2017).

53. Keďže je z výpisov z registra Sociálnej poisťovne je zrejmé, že žalovaný nie je zamestnaný na území Slovenskej republiky a teda zrejme naďalej pracuje v Španielsku, kde sa priemerná čistá mesačná mzda pohybuje na úrovni približne 1.700- eur, súd považoval za primeranú výšku výživného požadovanú navrhovateľom v sume 300,- eur, pri preukázanej existencii dvoch vyživovacích povinností odporcu. Preto súd po vykonanom dokazovaní, posúdení možností a schopností otca navrhovateľa, považoval žiadané zvýšenie výživného za primerané, a to aj k pomerom zisteným na strane navrhovateľa t.j. jeho veku a statusu vysokoškolského študenta. Z takto určeného výživného za súčasného príspevku matky navrhovateľa môže navrhovateľ riadne uspokojiť nielen svoje základné potreby (strava, ošatenie, hygiena, školské potreby, náklady na bývanie, náklady spojené s príležitostnou liečbou prípadne liečbou chronických ochorení, ale aj potreby v širšom zmysle napomáhajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka (záľuby, mimoškolské aktivity, kultúra, šport, oddych a pod.).

54. Súd vychádzal z predpokladaného čistého príjmu minimálne na úrovni priemernej mzdy vo výške 1700,- eur mesačne, pričom pri 30% z čistého príjmu odporcu, výživné na všetky ňou vyživované osoby, by sa malo pohybovať okolo sumy 510,- eur mesačne, samozrejme bez zohľadnenia ďalších okolností, akými sú napríklad vek každej z vyživovaných osôb a tomu primerané a odôvodnené potreby. Pri existencii dvoch vyživovacích povinností možno považovať aj pomer 60% z celkovej sumy výživného pre oprávneného vysokoškolača k 40% z celkovej sumy výživného pre oprávneného mladšieho stredoškolača, za primeraný.

55. Hoci v Slovenskej republike neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné ako pomocné kritérium vzhľadom na podobnosť právneho prostredia pri určovaní výšky výživného zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti Českej republiky z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa nad 18 a viac rokov zodpovedá 19 - 25 % čistého príjmu povinného rodiča. Je stanovená spodná a horná hranica, pričom spodná hranica bude využitá najmä v prípadoch, kedy povinný má viac ako jednu vyživovaciu povinnosť (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 24CoP/124/2019 z 29. 01. 2020).

56. Z vyššie citovaného dokumentu Ministerstva spravodlivosti Českej republiky ďalej vyplýva, že percentuálne rozmedzie je vhodné použiť najmä u povinného, u ktorého väčšinu príjmov tvoria príjmy zo závislej činnosti. V prípade existencie 2 alebo 3 vyživovacích povinností súd stanoví výživné pre každé dieťa výberom percentuálneho dielu pri spodnej hranici určenej pre príslušnú vekovú kategóriu.

Takto určené výživné môže byť ďalej upravené v závislosti na konkrétnej situácii. Výška výživného je stanovená ako rozmedzie percentuálneho dielu z mesačného čistého príjmu povinného rodiča.

57. Podľa uvedeného dokumentu vekovej kategórii oprávneného dieťaťa nad 18 a viac rokov zodpovedá 19 - 25 % čistého príjmu povinného rodiča, vekovej kategórii oprávneného dieťaťa od 15 do 17 rokov zodpovedá 16 - 22 % čistého príjmu povinného rodiča.

58. Pri uplatnení vyššie opísaného prístupu pri stanovení primeranej výšky výživného, u navrhovateľa sa jedná o oprávnenú osobu nad 18 a viac rokov, čomu zodpovedá rozmedzie 19 až 25 % čistého príjmu povinného rodiča, teda odporcu.

59. Keďže odporca má v súčasnosti dve vyživovacie povinnosti, súd vychádzal z odporúčaných sadziieb na ich spodnej hranici. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť má odporca k synovi, ktorý v rozhodnom období dovŕšil 17 rok veku. Vyššie uvedených výpočtom určené výživné môže byť ďalej upravené v závislosti od konkrétnej situácie (v súvislosti s využitím vyššie uvedeného postupu ako pomocného kritéria pri určovaní výšky výživného porovnaj tiež rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 24CoP/111/2019 z 19. 12. 2019).

60. Pri takto stanovených kritériách výpočtu výživného, možno pre oprávneného navrhovateľa stanoviť výživné do výšky pohybujúcej na úrovni 323,- eur (19% z čistého príjmu povinnej osoby v sume 1700,- eur). Zvýšenie výživného požadované navrhovateľom, teda zo sumy 100,- eur na sumu 300,- eur mesačne, tak súd považoval za plne dôvodné.

61. Nakoľko výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd zdôrazňuje, že vychádzal v zásade z nesporných skutkových tvrdení účastníkov (navrhovateľom uvedených a odporcom nepopretých), o ktorých pravdivosti nemal pochybnosti a neboli ani v rozpore s vykonaným dokazovaním.

62. Zvýšené výživné v sume 300,- eur mesačne súd priznal navrhovateľovi odo dňa podania návrhu, t.j. od 26.5.2020 do budúca.

63. Vzhľadom na zvýšenie výživného zo sumy 100,- eur na sumu 300,- eur mesačne od 26.5.2020, súd rozhodol aj o dlžnom výživnom za predchádzajúce obdobie od 26.5.2020 do 28.2.2022, ktoré predstavuje sumu vo výške 4238,71 eur.

64. Keďže zo strany odporcu nedochádzalo aj k úhrade súdom určeného výživného v sume 100,- eur mesačne, nebolo potrebné zaoberať sa prípadnými plneniami zo strany odporcu nad určený rozsah výživného v rozhodnom období.

65. Za mesiac máj 2020 bol odporca povinný hradiť iba alikvotnú časť zvýšeného výživného za 6 dní od 26.5.2020 do konca mesiaca v sume 38,71 eur (výpočet: 200 eur :31 dní x 6 dní = 38,71 eur). Dlžné zvýšené výživné za mesiace jún 2020 až február 2022 predstavovalo sumu 4200 eur (21 x 200 eur = 4200 eur). Dlžné výživné, ktoré ešte ostáva odporcovi zaplatiť tak predstavuje sumu 4238,71 eur.

66. V súlade s § 232 ods. 3 CSP je lehota na plnenie tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku, avšak súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

67. Vzhľadom na výšku dlžného výživného, povolil súd odporcovi uhradiť toto dlžné výživné v 120,- eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným, počnúc prvým mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám navrhovateľa, až do úplného zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

68. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (napríklad rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 10Co/293/2016 zo dňa 14. 06. 2017). Splácanie dlžného výživného tak nepresiahne dobu 36 mesiacov.

69. S poukazom na Článok 7 CMP v záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôbiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci. V danom prípade súd nepožadoval od účastníkov preukazovanie všetkých deklarovaných výdavkov, ktoré považoval za relevantné a zohľadňoval ich pri určení výšky výživného, ktoré ale neboli navzájom rozporované ani spochybňované. Výdavky, ktorých vynaloženie prípadne súd nepovažoval za nevyhnutné, nebolo potrebné ani preukazovať.

70. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.